

दवस्थापयेत् । अतएव सूत्रकार आह, अत्र राजानमाहृत्य पयसोदनेन परिविवेषयन्त्याक्रयादिति । अत्र क्रयात् पूर्वं दीक्षादिवसेषु परिचर्यमाणं सोमं यदि केचिदपहरेयुः । तदानीमन्यमपि कञ्चित्सोमं सम्याद्य क्रयः कर्त्तव्य एव । क्रयानुष्ठितिरेव तस्यापहारस्य प्रायश्चित्तिः ॥

अथ क्रीतस्यापहारे प्रायश्चित्तं विधत्ते । “यस्य क्रीतमपहरेयुः । आदारांश्च फाल्गुनानि चाभिषुणुयात् । गायत्रोऽयं सोममाहरत् । तस्य योऽशुः परापतत् [५] । त आदारा अभवन् । इन्द्रो वृत्रमहन् । तस्य वल्कः परापतत् । तानि फाल्गुनान्यभवन् । पशवो वै फाल्गुनानि । पशवः सोमो राजा । यदादारांश्च फाल्गुनानि चाभिषुणोति । सोममेव राजानमभिषुणोति” इति । क्रीतस्य सोमस्यापहारे सोमप्रतिनिधित्वेनादाराणां फाल्गुनानाञ्चाभिषवः । आद्रियन्ते सोमरहितैतत्तात्पर्येण स्वीक्रियन्त इत्यादाराः क्षीरयुक्तवल्लीविशेषाः । लोकव्यवहारे फल्गु स्वल्पमेव प्रयोजनं येषां आर्द्रदुर्वाङ्कुरादीनां तृणानां तानि फाल्गुनानि । पुरा गायत्र्या समानीयमानस्य सोमस्य कश्चिदवयवो भूमौ पतितः स आदाररूपेणोत्पन्नः । इन्द्रेण हतस्य वृत्रस्य वल्कः त्वक् शकले भूमौ पतित्वा फाल्गुनरूपेणोदभूत् । फाल्गुनानां पशुप्रियत्वात् पशुरूपत्वं सोमस्य च पशुप्राप्तिहेतुत्वात् पशुरूपत्वम् । एवं सत्यादारफाल्गुनाभिषवणे सोम एवाभिषुतो भवति ॥